

Koncertu salēje „Latvija“ skambēs Perto ir Kančelio kino muzika.

Foto autors Ventspils foto arhivs

Koncertu salēje „Latvija“ skambēs Perto ir Kančelio kino muzika.

Šēstadienī, kovo 15 d., 17 val. koncertu salēje „Latvija“ vyks ypatingas koncerts, kurī skambēs žymiu kompozitriu Arvo Perto ir Gija Kančelio muzika. Abiem kompozitriem šiais metais sukanka 90 metu, o koncerts bus skirtas ju muzikiniai palikimui ir nuostabiam muzikas pasauliui.

Koncerte dalyvaus „Xylem Trio“, Ventspilio kamerinis orkestras, soliste Aija Vitoliņa, akordeoniste Inita Āboliņa, pianiste Zane Volberga, violončelists Pēteris Ozoliņš, koncerto vedēja bus Latvijas radioj ir televizijos asmenybē Liene Jakovļeva, muzikinius pasirodumus vadys dirigentas Aigars Meri.

Arvo Pārtas (gimēs 1935 m.) yra vienas iš dažniausiai atliekamų klasikinės muzikos autorių pasaulyje. Jo 70-aisiais metais sukurtas kompozicijos metodas – *tintinnabuli* arba varpų technika – sukuria paprastai skambančią, ausiai malonią ir tuo pačiu iš rafinuotą muziką. Didelė dalis Arvo Perto muzikos yra sakrali, įkvėpta liturginių tekstų, sukuriant gilią, meditacinę atmosferą. Sovietų okupacijos laikotarpiu Estijoje, kur valdžios institucijos stengėsi slopinti atvirą krikščioniškos tikėjimo išpažinimą, tai buvo tabu. Jis taip pat buvo laikomas pernelyg įtakotu Vakarų, kur Pārtas pradėjo pelnytį kritikų pripažinimą. Be muzikinių eksperimentų ir savo muzikos kalbos kūrimo, Pārtas taip pat labai produktyviai dirbo kino muzikos srityje, dirbdamas Talino kino studijoje. Nepaisant to, kad jis to nesiekė, kompozitorius tapo laisvu menininku, o jo kino muzika tapo beveik vieninteliu oficialios valdžios leidžiamu išraiškos būdu.

Taip gimė muzika daugiau nei 40 filmų – meno filmuose, dokumentiniame kine, animacijoje. Bendradarbiaujant su Arvo Perto centro darbuotojais, buvo susipažinta su kompozitoriaus kino muzikos partitūromis, kurios yra stebinančios, novatoriškos, iliustratyvios, ryškios liudijimai apie kompozitoriaus kūrybos vingius, ieškant savo muzikinės išraiškos kalbos.

Gija Kančeli (1935–2019) daugiausiai žinomas dėl savo simfoninių ir vokalini-simfoninių kūrinių, tačiau jo indėlis į teatrinę ir kino muziką yra neįkainojamas. 20 metų Kančeli buvo Tbilisio Šoto Rustavelio teatro muzikos direktorius, sukūręs muziką apie 50 spektaklių ir 60 filmų. Pirmąjį užsakymą kino studijoje gavęs, Kančeli priėmė keletą revoliucinių sprendimų, pavyzdžiui, sumažinęs visur vyraujančio standarto – simfoninio orkestro – vaidmenį. Vietoje to jis pasitelkė instrumentinį ansamblį, kuris buvo lankstesnis ir, pagal kompozitoriaus nuomonę, labiau tinkamas unikaliam „tapiro“ vaidmeniui. Kančeli pirmasis Gruzijos kino studijoje pradėjo taikyti principą – pirmiausia sukurti nufilmuotą medžiagą, o tik tada rašyti muziką. Įgijęs naujų niuansų ir kokybės, Gruzijos kino studijoje sukurtos filmų muzikos užbūrė klausytojus ir žiūrovus, taip pat formavo Kančeli kompozitoriaus braižą, kuris vėliau pasireiškė tiek simfoniniame palikime, tiek kituose muzikos žanruose.

Kompozitriu siejo šilta draugystė ir kūrybinis bendradarbiavimas su daugeliu Latvijos muzikų, taip pat ir tarptautiniu pripažinimu pelnysiu „Xylem Trio“, kuriame muzikuoja perkusininkas Rihards Zaļupe, saksofonininkas Oskaras Petrauskis ir pianistas Raimonds Petrauskis. Trio repertuarui sunku priskirti konkretų muzikos žanrą, todėl jis vadinamas „crossover“, tai yra įvairių muzikos stilių ir krypčių derinys ir maišymas. Bendradarbiavimas su Kančeli prasidėjo jau 2007 metais – tik vienais metais po trio įkūrimo, tačiau 2010 metais išleistas muzikos albumas „In the Mood of Gya Kancheli“, kuris pelnė Didžiąją muzikos premiją instrumentinės muzikos kategorijoje ir buvo nominuotas kategorijose „Metų debiutas“ ir „Geriausias instrumentinės, filmų ar teatro muzikos albumas“. „Xylem Trio“ sukurti aranžuotės iš šio albumo ir „Round Gya Kancheli“ (2018) kartu su Ventspilio kameriniu orkestru ir dainininke Aija Vitoliņa sudarys koncerto antrąją dalį.

Koncertą organizuoja SIA „Kurzemes filharmonija“ su Ventspilio miesto savivaldybės parama. Bilietus galima įsigyti koncertu salės „Latvija“ kasoje, taip pat kitose „Bilietų paradizo“ pardavimo vietose ir internetinėje svetainėje bilesuparadize.lv.

📅 Sat, 15.03.2025

🕒 17:00-19:00

☎ +37125773303

✉ koncertzale@ventspils.lv

🌐 www.koncertzalelatvija.lv

🏠 Ventspilio vargonų dienos 2024. Vargonininkės Vitos Kalnciemos koncertas „Skirtas Brigītai Mīzei“

📍 Vieta - Lielais laukums 1

